

ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT

Реални раст бруто домаћег производа (БДП) у трећем тромјесечју 2023. године, у односу на треће тромјесечје 2022. године, износио је 2,1%.

Посматрано по подручјима класификације дјелатности груписаним на ниво А10, у трећем тромјесечју 2023. године значајан реални раст бруто додате вриједности забиљежен је у подручјима: (К) Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања за 9,8%, (Ј) Информације и комуникације за 8,9%, (М,Н) Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности за 8,0%, док је реални пад бруто додате вриједности забиљежен у подручјима: (В,С,Д,Е) Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине за 1,0% а од тога у (С) Прерађивачка индустрија за 6,6%.

Серија података према ЕСА 2010 од првог тромјесечја 2006. године, може да се преузме у [бази података](#).

In the third quarter of 2023, compared to the third quarter of 2022, an increase by 2.1% was recorded in real Gross domestic product.

By section of the Classification of Economic Activities aggregated at the level A10, in the third quarter of 2023, a significant real growth in Gross value added was recorded in the following sections: (K) Financial and insurance activities by 9.8%, (J) Information and communication by 8.9%, (M,N) Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities by 8.0%, while a real decline in Gross value added was recorded in the following sections: (B,C,D,E) Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities by 1.0%, of which in (C) Manufacturing by 6.6%.

Series of data according to the ESA 2010 beginning with the first quarter of 2006 are available in the [database](#).

1. ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, СТОПЕ РЕАЛНОГ РАСТА QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES

	2021				2022				2023 ¹⁾			%
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	
Недесезонирани подаци, промјене у односу на исто тромјесечје претходне године	2,8	10,4	6,6	7,6	4,9	5,1	3,4	2,2	0,9	1,1	2,1	Non-seasonally adjusted data, changes compared to the same quarter of the previous year
Десезонирани подаци, промјене у односу на претходно тромјесечје	3,3	0,9	1,1	2,0	0,9	0,8	-0,1	0,5	0,1	0,6	0,7	Seasonally adjusted data, changes compared to the previous quarter

Тромјесечни бруто домаћи производ је обрачунат по производном приступу а исказан у текућим цијенама, у цијенама претходне године и у цијенама 2015. године (ланчано повезане вриједности). Обрачун је изведен на нивоу области и подручја Класификације дјелатности КД БиХ 2010, која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev 2. Бруто домаћи производ представља суму бруто додатих вриједности свих дјелатности укупне економије умањену за услуге финансијског посредовања индиректно мјерене (FISIM) и увећану за нето порезе (порези на производе минус субвенције на производе). Обрачун тромјесечног БДП-а се заснива на истим принципима и дефиницијама као и годишњи обрачун, односно на методолошким основама Европског система рачуна из 2010. године (European System of Accounts - ESA 2010), као и на приручницима за тромјесечне националне рачуне Међународног монетарног фонда и Евростата.

За обрачун тромјесечног БДП коришћена је метода екстраполације на бруто вриједност производње и међуфазну потрошњу. Главни извори података су резултати званичних статистичких активности (пољопривреде, индустрије, грађевинарства, трговине, угоститељства, саобраћаја, плата и запослених, цијена, спољне трговине итд.) и административни извори података (tromјесечни финансијски извјештаји предузећа, Министарство финансија Републике Српске, Агенција за банкарство Републике Српске, Агенција за осигурање Републике Српске итд.).

Усклађивање БДП-а обрачунаог у тромјесечној и годишњој периодици врши се након објављивања годишњих података примјеном пропорционалне Denton методе (минимизирањем апсолутних разлика кроз релативно подешавање тромјесечних података – текуће тромјесечје у односу на претходно) чиме се постиже конзистентност тромјесечних и годишњих серија података при чему је сума вриједности четири тромјесечја једнака вриједности добијеној годишњим обрачуном.

Десезонирање је процес декомпозиције временских серија којим се отклања утицај сезонских флукуација на њихово кретање. Серије података су сезонски подешене на највишем нивоу агрегације, користећи директну методу, TRAMO/SEATS метод у оквиру JDEMETRA+ програма.

Тромјесечни подаци текуће године су подложни промјенама до објављивања података за четврто тромјесечје. Послије објављивања података за четврто тромјесечје, тромјесечни подаци су подложни промјени само у циљу усклађивања са годишњим подацима.

Због заокруживања, сумарни искази у саопштењу не слажу се увијек са збиром заокружених појединачних података.

Quarterly Gross domestic product is calculated using the production approach, and it is shown at current prices, at previous year prices and at prices of 2015 (chain-linked values). The calculation is performed at the level of divisions and sections of the Classification of Economic Activities KD BH 2010, which is in its content and structure completely harmonised with the EU Classification of Economic Activities NACE Rev 2. Gross domestic product represents a sum of gross value added of all activities of total economy minus financial intermediation services indirectly measured (FISIM) plus net taxes (taxes on products minus subsidies on products). The calculation of quarterly GDP is based on the same principles and definitions as annual calculation, that is, on the methodological basis of the European System of Accounts of 2010, as well as on manuals for quarterly national accounts of the International Monetary Fund and Eurostat.

For the calculation of quarterly GDP, the method of extrapolation on output and intermediate consumption was used. Main sources of data are results of official statistical activities (agriculture, industry, construction, trade, hotels and restaurants, transport, data on wages and employees, prices statistics, external trade statistics, etc.) and administrative sources of data (quarterly financial reports of enterprises, Ministry of Finance of Republika Srpska, Banking Agency of Republika Srpska, Insurance Agency of Republika Srpska etc.).

Harmonisation of GDP calculated quarterly and annually is carried out upon the publishing of annual data, using the proportional Denton method (by minimising absolute differences through relative adjustment of quarterly data – current quarter compared to the previous), in order to achieve the consistency of quarterly and annual series of data, with the sum of values of the four quarters being equal to the value obtained through the annual calculation.

Seasonal adjustment is a process of decomposition of time series, used to remove the effects of seasonal fluctuations on their trends. Series of data are seasonally adjusted at the highest level of aggregation, using the direct method, using the TRAMO/SEATS method as implemented in the JDEMETRA+ programme.

Quarterly data for the current year are prone to changes to the moment of the publishing of data for the fourth quarter. After the publishing data for the fourth quarter, quarterly data are prone to changes only for the purpose of harmonisation with annual data.

Because of rounding, summary accounts in the release do not always match the sums of rounded individual data.

2. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, ТЕКУЋЕ ЦИЈЕНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, CURRENT PRICES

хиљ. КМ/thous. KM

		2022		2023 ¹⁾				
		III	IV	I	II	III		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	316 200	270 151	247 658	293 066	354 198	A	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	745 813	817 622	708 282	750 852	763 672	B, C, D, E	<i>Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	473 696	520 280	413 582	454 586	460 837		<i>Of which: C Manufacturing</i>
F	Грађевинарство	247 657	281 446	118 879	200 852	267 060	F	<i>Construction</i>
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	688 451	666 309	539 215	656 132	749 146	G, H, I	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food services activities</i>
J	Информације и комуникације	166 949	160 761	160 290	183 213	202 762	J	<i>Information and communication</i>
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	125 823	120 390	127 965	145 347	156 172	K	<i>Financial and insurance activities</i>
L	Пословање некретнинама	117 762	120 705	117 668	121 266	121 266	L	<i>Real estate activities</i>
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	121 541	127 248	120 878	129 932	148 086	M, N	<i>Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities</i>
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	633 239	658 412	566 303	613 817	689 515	O, P, Q	<i>Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities</i>
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	118 402	130 671	117 007	118 354	135 025	R, S	<i>Arts, entertainment and recreation; Other service activities</i>
	FISIM (минус)	64 675	67 820	74 671	100 795	78 760		<i>FISIM (minus)</i>
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	3 217 162	3 285 894	2 749 474	3 112 036	3 508 143		<i>GROSS VALUE ADDED</i>
	Порези на производе минус субвенције на производе	637 101	667 941	638 966	713 170	686 858		<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	3 854 264	3 953 834	3 388 440	3 825 207	4 195 001		<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>

3. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, У ЦИЈЕНАМА ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PREVIOUS YEAR PRICES

хиљ. КМ/thous. KM

		2022		2023 ¹⁾				
		III	IV	I	II	III		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	251 771	227 132	256 836	279 316	306 972	A	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине Од тога: С Прерађивачка индустрија	634 741	690 452	699 283	719 193	723 695	B, C, D, E	<i>Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i> <i>Of which: C Manufacturing</i>
F	Грађевинарство	212 040	239 533	133 180	215 639	247 529	F	<i>Construction</i>
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	605 443	573 859	543 667	612 339	678 733	G, H, I	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food services activities</i>
J	Информације и комуникације	157 955	151 594	153 401	170 384	182 190	J	<i>Information and communication</i>
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	114 965	110 171	119 149	130 362	139 038	K	<i>Financial and insurance activities</i>
L	Пословање некретнинама	117 128	116 826	117 978	118 514	118 514	L	<i>Real estate activities</i>
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	109 828	112 003	118 961	121 835	129 390	M, N	<i>Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities</i>
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	546 046	543 672	577 122	599 695	624 581	O, P, Q	<i>Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities</i>
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	95 459	101 858	109 939	110 104	124 260	R, S	<i>Arts, entertainment and recreation; Other service activities</i>
	FISIM (минус)	59 273	63 194	69 711	86 317	70 633		<i>FISIM (minus)</i>
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	2 786 104	2 803 904	2 759 803	2 991 064	3 204 270		<i>GROSS VALUE ADDED</i>
	Порези на производе минус субвенције на производе	580 833	585 330	622 182	668 975	644 293		<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	3 366 937	3 389 234	3 381 986	3 660 038	3 848 563		<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>

4. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, У ЦИЈЕНАМА 2015. ГОДИНЕ (ЛАНЧАНО ПОВЕЗАНЕ ВРИЈЕДНОСТИ)²⁾
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PRICES OF 2015 (CHAIN-LINKED VALUES)²⁾

хилј. КМ/ thous. КМ

		2022		2023 ¹⁾				
		III	IV	I	II	III		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	232 863	210 074	202 547	220 275	242 085	A	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	447 674	486 966	428 096	440 285	443 042	B, C, D, E	<i>Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	253 774	269 981	216 889	232 442	236 931		<i>Of which: C Manufacturing</i>
F	Грађевинарство	187 887	212 247	107 564	174 163	199 919	F	<i>Construction</i>
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	572 222	542 371	460 142	518 264	574 457	G, H, I	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food services activities</i>
J	Информације и комуникације	155 170	148 921	142 221	157 967	168 913	J	<i>Information and communication</i>
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	103 920	99 586	97 750	106 949	114 067	K	<i>Financial and insurance activities</i>
L	Пословање некретнинама	108 906	108 624	108 588	109 082	109 082	L	<i>Real estate activities</i>
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	95 376	97 264	94 721	97 010	103 026	M, N	<i>Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities</i>
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	507 191	504 986	476 462	495 097	515 643	O, P, Q	<i>Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities</i>
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	78 525	83 788	74 446	74 558	84 144	R, S	<i>Arts, entertainment and recreation; Other service activities</i>
	FISIM (минус)	54 587	58 198	57 774	71 537	58 539		<i>FISIM (minus)</i>
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	2 415 987	2 431 423	2 128 265	2 306 606	2 471 023		<i>GROSS VALUE ADDED</i>
	Порези на производе минус субвенције на производе	524 095	528 153	511 361	549 818	529 533		<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2 940 064	2 959 534	2 637 574	2 854 424	3 001 452		<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>

5. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, СТОПЕ РЕАЛНОГ РАСТА, ПРОМЈЕНЕ У ОДНОСУ НА ИСТО ТРОМЈЕСЕЧЈЕ ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES, CHANGES COMPARED TO THE SAME QUARTER OF THE PREVIOUS YEAR

%

		2022		2023 ¹⁾				
		III	IV	I	II	III		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	-2,2	-2,9	0,7	3,4	4,0	A	Agriculture, forestry and fishing
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине Од тога: С Прерађивачка индустрија	-2,0	-2,1	-1,7	-3,6	-1,0	B, C, D, E	Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities Of which: C Manufacturing
F	Грађевинарство	0,0	-1,8	-3,2	-7,0	-6,6	F	Construction
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	2,3	2,7	7,3	5,9	6,4	G, H, I	Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food services activities
J	Информације и комуникације	10,4	7,2	-0,4	-0,1	0,4	J	Information and communication
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	8,0	6,5	5,7	8,7	8,9	K	Financial and insurance activities
L	Пословање некретнинама	3,5	1,9	8,3	8,9	9,8	L	Real estate activities
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	1,2	0,5	0,1	0,7	0,2	M, N	Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	5,3	4,4	7,4	7,7	8,0	O, P, Q	Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	3,2	3,3	1,5	2,0	1,7	R, S	Arts, entertainment and recreation; Other service activities
	FISIM (минус)	10,1	8,2	6,7	6,9	7,2		FISIM (minus)
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	2,2	0,5	6,2	6,8	7,2		GROSS VALUE ADDED
	Порези на производе минус субвенције на производе	3,3	2,4	1,3	1,4	2,3		Taxes on products less subsidies on products
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	4,4	0,9	-0,4	-0,2	1,0		GROSS DOMESTIC PRODUCT
		3,4	2,2	0,9	1,1	2,1		

¹⁾ Процјена / Estimate

²⁾ Подаци су неадитивни, односно, збир података по нижим нивоима није једнак податку на вишем нивоу агрегације
Data are non-additive, that is, the sum of data for lower levels does not equal the data on the higher level of aggregation

Саопштење припремила: Драгана Куновац
e-mail: dragana.kunovac@rzs.rs.ba

Prepared by: Dragana Kunovac
e-mail: dragana.kunovac@rzs.rs.ba

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Владике Платона
бб – Тел. +387 51 332 700 - Директор Дарко Милуновић, главни уредник – Излази
тримјесечно – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba – Е-mail:
stat@rzs.rs.ba – Приликом коришћења података обавезно навести извор

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Vladike Platona bb – Tel.
+387 51 332 700 – Director Darko Milunović, Editor in chief – Quarterly periodicity – Release is
available on the Internet at: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – **These data can be used
provided the source is acknowledged**